

SESSIÓ DE FORMACIÓ COMPOSTATGE CASOLÀ

Vilablareix, 16 d'abril de 2018
Josep M. Medina, tècnic de SPORA Serveis Ambientals

QUANTS RESIDUS GENEREM?

A Vilablareix, cada dia llencem **0,79 kg** de residus.

Al cap de l'any, cadascú de nosaltres genera **287,05 kg**

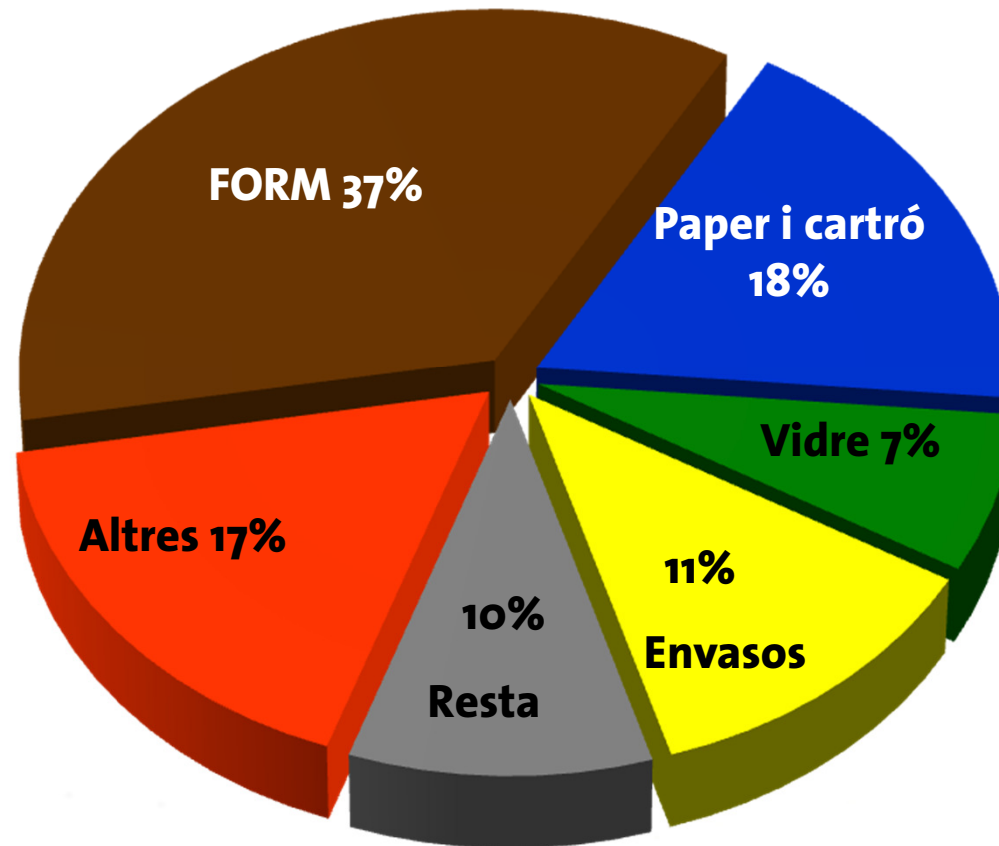
D'aquests, el **37% (106,21 kg)** és matèria orgànica que es pot compostar.

FONT: ARC, 2016

COM SON ELS NOSTRES RESIDUS ?

Si separéssim bé tots els residus, només un **10%** aniria a parar a l'abocador.

QUÈ ÉS EL COMPOSTATGE ?

És un procés natural on **la matèria orgànica es transforma en compost**, un adob natural que podem utilitzar a l'hort o el jardí.

Què hi guanyem?

Amb el compostatge **retornem els nutrients al sòl** i tanquem el cicle de la matèria orgànica.

ABANS DE COMENÇAR...

- **Busqueu una bona ubicació pel compostador**
Col·loqueu el compostador en contacte directe amb el sòl, **mai sobre paviment**. És recomanable que sigui un lloc resguardat del vent, de la pluja i amb poca insolació. Deixeu un espai d'uns 50 – 100 cm al seu voltant per poder treure el compost.
- **Col·loqueu una capa drenant al fons del compostador**
És convenient col·locar una capa d'uns 10 cm de matèria seca (branques, troncs, fulles seques, palla, etc.) per afavorir el drenatge i l'aeració. Para evitar que el compostador s'enfonsi pel pes podeu calçar-lo sobre quatre pedres planes.

QUÈ PODEM COMPOSTAR?

De la CUINA...

Restes de fruita i
verdura

Pa sec i restes de
menjar cuinat

Closques d'ou i fruits secs

Marro del cafè i restes
D' infusions

Del JARDÍ o de l' HORT ...

Gespa i altres herbàcies
(sense llavors)

Flors, rams i fulles
verdes o seques

Serradures de fusta
natural

I també...

- Restes de la collita de l'hort.
- Restes petites de poda i branques

QUÈ PODEM COMPOSTAR?

NO COMPOSTIS !

- **Serradures de fusta tractada o aglomerats**
- **Residus inorgànics i no biodegradables**
- **Coníferes (pins), palmàcies i bambús**
- **Plantes de matèria fibrosa**
- **Restes d'escombrar o de neteja**
- **Excrements d'animals**
- **Paper, cartó i oueres de cartró amb tinta**
- **Pintures i esmalts**
- **Vidre, metall, brics**
- **Burilles de cigarretes**

COMPOSTA AMB MODERACIÓ!

- **Restes de carn i peix**
- **Ossos, espines y restes de marisc**
- **Taps de suro**
- **Paper de cuina i tovallons de paper**
- **Peles de cítrics**
- **Cendres de fusta i carbó**

COM PODEM SABER QUE EL PROCÉS FUNCIONA CORRECTAMENT?

TEMPERATURA (45-65°C)

Si quan remeneu la barreja fumeja, el procés funciona correctament: els microorganismes estan treballant.

Si la barreja està freda, el procés s'ha aturat per manca de matèria humida. Afegiu-ne i barregeu amb intensitat.

HUMITAT (45-55%)

La barreja no pot estar ni molt seca ni molt humida, la humitat ha de ser semblant a la de terra de bosc.

Si està molt seca, podeu afegir matèria humida i barrejar o regar amb moderació.

Si està molt humida notareu que fa olor a podrit: afegiu matèria seca i remeneu.

OXIGEN (15-21%)

La barreja ha d'estar ben airejada perquè els organismes puguin respirar. Per això cal remenar sovint.

Si falta oxigen apareixeran els organismes anaeròbics i notareu olor d'amoniac. Remeneu bé i repetiu aquesta acció els següents dos dies.

PRESÈNCIA D'INSECTES

Excés de formigues -i han fet un formiguer-: remeneu bé uns dies fins que hagi desaparegut el formiguer.

Excés de mosques de la fruita: remeneu bé i deixeu la tapa oberta durant la nit per a que puguin sortir.

Excés de mosques : afegiu matèria seca, remeneu bé i poseu una capa de matèria seca sobre la barreja.

Paneroles: el compost està llest per recollir.

QUÈ CAL FER PER OBTENIR UN COMPOST DE QUALITAT ?

Barregeu sempre restes humides i restes seques

La matèria humida són restes de cuina, gespa, flors i fulles verdes.

La matèria seca són les restes de poda, les fulles seques, les serradures, la palla i els encenalls.

Afegiu sempre matèria humida i seca a parts iguals.

Sempre que feu aportacions al compostador, cal remenar per evitar que es formin capes.

Remeneu sovint

Es l'acció més important per evitar qualsevol problema. Removeu la barreja del compostador **un cop per setmana, com a mínim**, per afavorir la presència d'aire.

Cal remoure de dalt a baix. La millor eina per fer-ho és la **forca**.

Controleu la humitat

La barreja no pot estar ni massa seca ni massa humida ja que en cas contrari, els organismes responsables del procés del compostatge no actuarien.

COM PODEM ACONSEGUIR MATÈRIA SECA?

Podeu anar a buscar pinyes i branques

Tritureu-les ben
petites

Podeu deixar assecar la gespa

La podeu utilitzar un
cop seca, uns dies
després d'haver-la
tallat

Podeu utilitzar fulles seques durant la tardor i l'hivern

Si teniu fulles en excés,
les podeu
emmagatzemar i
utilitzar-les a l'estiu

I RECORDEU...

No utilitzeu ni cendres ni pinassa, ni
afegiu restes vegetals massa
grolleres.

COM SABEM QUE EL COMPOST ESTÀ LLEST?

**És molt important utilitzar compost que estigui madur.
El compost immadur pot reduir el desenvolupament de la planta.**

El compost triga entre 4 i 6 mesos a madurar.

Tingueu en compte que a l'hivern el procés és més lent que a l'estiu, degut a les baixes temperatures.

PER SABER QUE EL COMPOST ESTÀ LLEST, HAUREU DE COMPROVAR QUE ...

- Fa olor a terra de bosc.
- Té un color marró fosc o negre i no taca les mans perquè no està molt humit.
- No es reconeixen restes orgàniques, excepte alguna branca.
- Està a temperatura ambient.

COM SABEM QUE EL COMPOST ESTÀ LLEST?

Quan recollim el compost, separeu les restes que no s'hagin compostat amb un garbell (pinyols, branques, cloves, etc.) i torneu-les al compostador perquè s'acabin de compostar.

El més pràctic és recollir el compost 2 o 3 cops l'any, obrint la part inferior d'un lateral del compostador.

Tot i que es pot guardar el compost prop d'un any, es recomana usar-lo quan el recollim.

COM PODEMS UTILIZAR EL COMPOST MADUR?

DESTÍ	QUANTITAT DE COMPOST	OBSERVACIONS
GESPA	Nova plantació: 2-3 kg de compost/m ² gespa Manteniment: 0,5-1 kg de compost/m ² gespa	Cal garbellar el compost Ha d'aplicar-se durant la primavera o principis d'estiu
ARBRES FRUITERS	Nova plantació: barreja a parts iguals de terra i compost. Com fertilitzant: capa de 2 cm a la base de l'arbre	Cal remoure lleugerament Ha d'aplicar-se una vegada acabada la recol·lecció de la fruita.
HORT	1-3 kg/m ² depenent del tipus d'hortalissa	Cal aplicar-lo 1 o 2 mesos abans de plantar.
PARTERRES	1-2 kg/m ² o barreja a parts iguals de terra de jardí i compost	Cal remoure lleugerament
ARBRES I ARBUSTOS	Capa de 2-3 cm de compost a la base de l'arbre	Cal barrejar superficialment i aplicar-lo a la tardor.
TESTOS I JARDINS DE FLORS	Capa de 2 cm	Cal barrejar-lo amb la terra de jardí i aplicar-se durant la primavera
TRANSPLANTAMENTS	Barreja d'1 part de compost per 3 parts de terra	Cal aplicar-lo en el moment del transplantament

UNA SOLUCIÓ PER A CADA PROBLEMA

UNA SOLUCIÓ PER A CADA PROBLEMA

UNA SOLUCIÓ PER A CADA PROBLEMA

QUINS BENEFICIS TE EL COMPOST?

Beneficis per a les plantes

- Aporta els minerals necessaris (nitrogen, fòsfor i potassi).
- Aporta els nutrients de manera progressiva i assimilable.
- Millora la salut: creixen més resistents a las malalties i les plagues!

Beneficis per al sòl

- Reté la humitat afavorint, alhora, un bon drenatge.
- Regula l'acidesa: el compost té Ph neutre!
- Estructura el sòl: dóna consistència als sòls sorrencs i esponjositat als argilosos.
- Evita l'erosió durant les pluges.

Beneficis per al medi ambient

- Tanca el cicle: retorna els nutrients dels residus orgànics a la terra.
- Redueix els residus (40%) que van a parar a l'abocador o incineradora.
- Redueix l'ús de fertilitzants químics que contaminen el sòl i els aquífers.

Beneficis per al compostaire

- És un adob de qualitat que no cal comprar ni carregar amb sacs.
- És una activitat relaxant.
- Estalvia viatges al contenidor.

MOLTES GRÀCIES

